

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Анна Илчева Цоловска

СУ „Св. Кл. Охридски“

Относно: провеждане на конкурс

за заемане на академична длъжност професор

по 8.2. Изобразително изкуство (Концептуални форми),

ФНОИ, Катедра „Визуални изкуства“, СУ „Св. Кл. Охридски“, София,

обявен в ДВ бр. бр.5/17.01.2025 г.

С кандидат: доц. д-р Добрин Йорданов Атанасов

Съгласно Заповед № РД-38-216/23.04.2025г. на Ректора на СУ, като член на научното жури представям своята писмена **рецензия**, относно качествата на кандидата и оценяването на неговия хабилитационен труд, с който участва в обявената по-горе процедура.

Единствен кандидат за конкурса е **доц. д-р Добрин Йорданов Атанасов**. Документите и материалите, представени от доц. д-р Добрин Йорданов Атанасов отговарят на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“.

От предоставената документация проличава, че кандидатът има разнообразна и богата преподавателска, теоретична, както и завидна художественотворческа дейност.

Оценката ми на кандидата е по следните направления:

I. Обща характеристика и професионална биография на кандидата

1. Има научна и образователна степен „доктор“ по професионално направление 05.07.03. Методика на обучението по изобразително изкуство. Тема на дисертационния труд:

"Методическа система на образование по изкуство чрез уъркшоп“, 2010г.

Заема академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Концептуални форми, Софтуер за графичен дизайн, Софтуер за видеомонтаж) към ФНОИ, Катедра „Визуални изкуства“, СУ „Св. Кл. Охридски“, с решение на Факултетния съвет на ФНОИ, протокол №21/22.12.2020г., считано от 14.01.2021г.

2. Преподавател е по учебните дисциплини:

„Концептуални форми“, „Основи на предпечатната подготовка“, „Софтуер за видеомонтаж“, „Проектен мениджмънт“, „Графичен дизайн и визуална комуникация“, „Изкуството на книгата“, „Аудиовизуални и информационни технологии в обучението и работа в дигитална среда“. При преподаването им, въз основа на доказателствата, предоставени от кандидата, е въведено изцяло използването на най-съвременните технологични средства в учебния процес. Всички учебни теми са подsigурени с мултимедийни презентации, включващи илюстративни материали и видеоматериали. Задаването и следенето на изпълнението на учебните задачи в отделните дисциплини може да се осъществява и онлайн, в зависимост от ситуацията и характера на задачите. За тази цел се използват облачни технологии и ресурси, предоставени от глобалната мрежа.

3. Работата на кандидата със студенти и докторанти е в няколко направления:

консултации със студенти във връзка с дипломните им работи;

организация на студентски изложби, семинари, уъркшопи, творчески практики и др.; работа с Еразъм студенти, консултации и акредитации на курсове.

4. Участва в Общоакадемични проекти и е представил доказателства за теоретични и художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, и за заемане на академичната длъжност „доцент“.

От 1999 – до момента – член на сдружение „Изкуство в действие“

От 2003 – до момента – Зам.-председател на сдружение „Център за неформално образование и културна дейност АЛОС“

II. Учебна дейност:

а. Има необходимата учебна и аудиторна заетост; споделя опита си в преподаването; осигурява дейност в практическа среда извън съответното висше училище; подготвя нови лекционни курсове.

б. Осъществява обновяване и осъвременяване на учебните програми и предоставя

обоснована изследователско-творческа програма.

в. Активно участва в кандидат-студентските кампании на университета – срещи с кандидат-студенти, посещение на училища и колежи, организирани на творчески прояви.

г. Участва в организирането на публични творчески прояви извън СУ (симпозиуми, пленери, фестивали, семинари, изложби)

III. Научноизследователска дейност /специално/:

Добрин Йорданов Атанасов е познат в професионалната общност като активен и продуктивен автор. Свидетелство за това е списъкът от многобройни и регулярни участия в изложби, фестивали, симпозиуми, пленери, уъркшопи и др.

Кандидатът **Добрин Атанасов** предлага като **хабилитационен труд** албум с негово творчество, богато обосновано с концепции, под общото название **„От преживяването до интервенцията“**. В него са включени произведения, създадени през периода, посочен в предоставената самооценка. Работата на Атанасов е изключително впечатляваща. От хабилитационния труд личи високият му професионализъм и артистичен потенциал. Кандидатът демонстрира отлично ниво на художествено майсторство в своите арт-инсталации създадени в съавторство или в екипи, които той ръководи. Проектите му са много мащабни и еднолично не биха могли да се изпълнят чисто технически, но имат и още една характерна особеност – голяма част от тях са съвместни, защото те са своеобразна форма на диалог или единомислие. Инсталациите му са живи обекти, които са изпълнени с движение или присъствие, не единствено буквално като кинетични материални обекти, но и мисловно – концептуално се явяват като креативни организми, откликващи не само на външните интервенции, но и на процесите, които възникват в самите тях. Инсталациите на Добрин Атанасов са **„преживявания“**. **Преживява ги той, чрез съавторството, преживява ги и публиката, въвличена от него в поднесената и проблематика и реагираща на нея по непредвидим начин. Тази възможност за свободна реакция, която Атанасов предоставя е безспорен принос в полето на концептуалните форми и се дължи на многослойността от смисли, които влага в произведенията си.** Атанасов представя и специфични лендарт проекти с иновативни елементи, реализирани във водна среда, което вече може да се разглежда като негово запазено ноу-хау и принос към формата - лендарт, тъй като лендартът като жанр в значителна степен е изчерпан в композиционно отношение, но при Добрин Атанасов той отново зазвучава по оригинален начин. И още, Атанасов се отличава с техническа изобретателност и остроумие в пластичните решения, енергичен, организиран, колегиален и изключително компетентен е

в областите, свързани с конкурса.

След обобщаващата ми оценка за хабилитационния труд на Добрин Атанасов, искам да се върна и проследя по-конкретно неговото съдържание:

Хабилитационният труд разглежда няколко различни направления на творческо изразяване, които могат да бъдат обобщени в широката категория на инсталационното изкуство. Поради тематиката на конкурса, свързана с концептуалните форми, основната рамка е фокусирана предимно върху този контекст. В същото време, произведенията и проектите имат и по-дълбоки смислови пластове и засягат много по-широки социални и културни въпроси. Темата на труда – „От преживяването до интервенцията“ – се стреми да обедини няколко основни направления на творческо търсене. Представени са три концептуални проекта, реализирани в изложбена среда, както и три серии с произведения, изложени на открито. Включените проекти и серии обхващат различни аспекти на инсталационното изкуство, от създаването на мултисензорни среди и кинетични конструкции до интерактивни инсталации и мащабни публични интервенции.

Проект „Усещане за бяло“ е реализиран под формата на инсталация–среда в галерия „Алма матер“ в София през 2023г. Работата на Добрин Атанасов се отличава с цялостен подход към експозиционното пространство, като обединява разнообразни елементи – обекти с различна материалност, кинетични компоненти, мултимедийна визия и звук. Тази инсталация е изключително интелектуална, тъй като има сложен замисъл, който надхвърля познатите концепции в подобни направления. В същото време, тя оказва силно емоционално въздействие върху сетивата на зрителя, като го ангажира чрез усещания, които се възприемат на нивото на кожата, въпреки липсата на умишлена тактилност.

Цветовите в инсталацията създават различни пространства, а движението им привлича вниманието и поставя зрителя във ситуация, където трябва да избира между това да се остави на ритъма, зададен от произведенията, или съответно да му се противопостави, без да може да остане безучастен. Формите, материалите и светлините атакуват комплексно съзнанието, като го ангажират с присъствието си и създават дълбоко въздействащо изживяване.

Особено впечатляващото при медитативната инсталация „Усещане за бяло“ е, макар и предназначена за медитация, тя привлича със своите смисли, загадки и линии, които червените обекти описват в белите среди. Тази работа демонстрира как авторът умело

съчетава интелектуална дълбочина с емоционално въздействие, създавайки пространства, които провокират мислене и усещане едновременно.

Проект **„На тъмно...“** е осъществен в Художествена галерия „Христо Цокев“ в Габрово през 2022г. Проектът представлява създаването на интерактивна мултисетивна среда, която ангажира публиката в нехарактерни за традиционните изложбени пространства, преживявания. Инсталацията е изключително сложна и се характеризира с „утробно“ пътешествие навътре в собствената си същност в подобни на сънни, хипнотични пространства. Основната идея е да се създаде усещане за навлизане във вътрешни светове, където светещите обекти взаимодействат по изненадващ и понякога плашещ начин, предизвиквайки интуитивни реакции и натрупване на необичайни познания.

Обектите в инсталацията представят органични и геометрични форми, които си противостоят и така създават контрапункт между интуитивното възприятие и абстрактното мислене. Органичните форми напомнят зародишни тъкани или вътрешности, асоцииращи се с хтонични, тъмни пространства, обладаващи плашещи и неясни качества поради невъзможността да бъдат напълно определени. От друга страна, геометричните фигури са резултат от съзнателни абстракции, които подчертават ясни структури и ред.

Тази комбинация от органично и геометрично създава полярности, които обогатяват мултисетивното възприятие, като поставят участника в условия, където усещанията му се движат между неяснотата и яснотата, между интуитивното и рационалното. В крайна сметка, инсталацията навлиза в сферата на мултисетивността, където възприятията са разширени и дълбоки, а публиката е въввлечена в едно тайнствено, почти сънно, пътешествие към вътрешните и невидими светове.

Проект **„Някои го предпочитат аналогово“** включва набор от инсталационни произведения, кинетични и интерактивни обекти, представени в рамките на две изложби – в галерия „Алма матер“ в София през 2018г. и в Музея на хумора и сатирата в Габрово през 2021г..

Проектът изследва прехода към дигиталното общество, като фокусира вниманието си върху ролята на хумора и иронията в този процес. Инсталацията „Някои го предпочитат аналогово“ използва хумористични и сатирични елементи, за да подчертае различията между старите и новите технологии и начина, по който те се възприемат. В основата на проекта е асоциация с класическия филм „Някои го предпочитат горещо“ (1959), режисиран от Били Уайлдър, който служи като метафора за опозицията между дигитално

и аналогово. Тази асоциация подчертава темите за противопоставяне, неразбиране и последствията от технологичния преход, както и новите перспективи, които той открива. Общият замисъл е да се покаже как хуморът и иронията могат да служат като средства за разискване и осмисляне на социалните и културните промени, които носи дигиталната епоха.

Серия „Кинетични конструкции“ включва единадесет работи, реализирани на открито в рамките на различни фестивали и симпозиуми в периода 2021–2024г.

Серия „Инсталации“ включва десет художествени инсталации с временен характер, осъществени в публична среда в периода 2012–2024г.

Серия „Интервенции в средата“ обединява дванайсет осъществени на открито работи от периода 2006 –2024 г. Реализациите се извършват предимно в зелени площи, паркове, по коритата на реки и други подобни места, както и в градската среда или на фестивали с голям поток от посетители. Проектите включват основно пространствени композиции,

IV. Приноси:

Обща оценка: В представения текст авторът систематично и подробно излага своята научно-изследователска, творческа и педагогическа дейност, като акцентира върху значимите му приноси в областта на съвременното изкуство, педагогиката и практическото им приложение в публичната среда. Структурирането и логическата подредба на текста гарантират ясна комуникация и показват богатството и дълбочината на професионалния опит на кандидата.

Приносните моменти в творчеството на Добрин Атанасов са:

1. Широк обхват и многообразие на творческите реализации: Авторът представя голям спектър от произведения, включително концептуални проекти, инсталации, кинетични конструкции и интервенции в публичната среда. Този разнообразен материал демонстрира не само богатство на идеи и техники, но и активност в реализирането им в различни формати и пространства. Това свидетелства за висока експертност и постоянна творческа ангажираност, което е важно за успешната кандидатура за хабилитация.
2. Актуалност и интердисциплинарност: Темите, засегнати в текста „От преживяването до интервенцията“, разглеждат социалните процеси във връзка с технологиите, както и използването на хумор и публична среда. Те са изключително съвременни и съответстват на актуалните тенденции в изкуството и педагогиката.

Акцентът върху социалните и технологичните аспекти придава на работите му допълнителна значимост и ги прави приложими в широк спектър от контексти.

3. Теоретична и практическа обосновка: Авторът не се ограничава само с описание на реализираните произведения, а и въвежда концептуални идеи, които обясняват тяхната същност и въздействие. Това показва задълбочено разбиране и аналитично мислене, което е ключово в академичната дейност и придава тежест на научната му позиция.
4. Важни педагогически приноси: Създаването и актуализирането на учебни програми, както и организацията на студентски реализации в публичната среда, свидетелстват за активна педагогическа ангажираност и стремеж към създаване на мост между теоретичното обучение и практическото приложение допринасяйки за развитието на студентите и за обогатяването на академичната среда.

Като цяло, дейността на Атанасов създава солидна основа за кандидатура, която заслужава подкрепа и е в съответствие с критериите за научно-изследователска и педагогическа дейност.

В заключение, имайки предвид изложените по-горе активи в областта на преподавателската, творческата и публикационната дейност на кандидата, изразявам своята положителна рецензия за неговата кандидатура в конкурса и предлагам **доц. д-р Добрин Йорданов Атанасов** да бъде удостоен с академичната длъжност

„Професор“ по 8.2. Изобразително изкуство (Концептуални форми,) към Катедра „Визуални изкуства“, ФНОИ, СУ „Св. Кл. Охридски“.

11. 05. 2025

Член на научното жури:

Проф. д-р Анна Цоловска